

»**Avtoportret** obsega s klasičnimi ali sodobnimi izraznimi sredstvi (foto, film, video, ...) umetniško ustvarjene lastne podobe umetnika. Največkrat sta to glava in obraz v značilnih položajih, redkeje celotna figura. Pojavlja se kot samostojna tematska vsebina ali v figurálnih kompozicijah (asistenca). Težnja po upodabljanju lastnega značaja je stara skoraj toliko, kot umetnost sama.«

(Enciklopedija likovnih umetnosti)

Najstarejšo in najbogatejšo zbirko avtoportretov hrani Galerija Uffizi v Firencah. Klasičen način izdelave avtoportreta poteka z uporabo ogledala - en face, medtem ko se za slikanje profila uporabljata dva ogledala, danes pa si umetniki lahko pomagajo tudi s fotografijo. V zgodovini umetnosti se avtoportret večinoma nanaša na upodobitev umetnikove aktualne fizionomije. Lahko je odraz umetnika do razmer v družbi kot tudi odnos družbe do umetnika. V začetku samopodobe anonimnih ustvarjalcev se kasneje razvijejo v javne, z družbenimi položaji prepoznavne osebnosti.

Avtoportreti se začnejo pojavljati že v starem Egiptu, Plutarh pa navaja primer starogrškega kiparja Fidiasa na ščitu Atene na Akropoli. V srednjem veku kolektivno delo marginalizira pomen posameznika, šele po pojavu prvih portretov v plastiki se pojavi avtoportret, ki pa v gotskem slikarstvu prevzame vlogo dekorativnega detajla. Štirinajsto stoletje pomeni prekinitev avtorjeve anonimnosti. Av-

toportret P. Parlérja v praški stolnici šteje kot začetek uveljavljanja individualnega. Razvoj avtoportretov se je razširil v petnajstem stoletju. Med začetnike ustvarjanja avtoportreta šteje Albrecht Dürer. V 17. in 18. stoletju je postal avtoportret reprezentativen in kaže na umetnikovo namero, da se izenači z aristokracijo. Iz teh obdobij so značilni avtoportreti Velázquez, Teniersa, Van Dycka, Rubensa in Rembrandta, ki je ustvaril najboljše cikel avtoportretov v zgodovini. Gre za približno sto risb, olj in grafik od umetnikove mladosti do poznih let. To je poseben primer analitičnega opusa narejenega z vrhunsko spretnostjo in intuicijo avtorjevega genija.

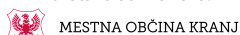
V modernizmu umetniki več ne težijo k fizični podobnosti, ampak si prizadevajo razgaliti psiho in prodreti v globine človeške duše z metodami osebnega ustvarjalnega pristopa. Obraz postane povzetek celotne osebnosti, razkriva značaj, je ogledalo duše. Z avtoportretom pokažemo svoj notranji JAZ, gre za odsev notranjega čutenja. Gol in nezaščiten obraz pokaže veliko več kot kateri koli drug del telesa. Če govorimo o obrazu kot subjektu portretiranja, svojega obraza ne moremo videti neposredno, kot nas vidijo drugi. Predstavitev je pogosto obremenjena z željo po olepševanju. Sodobna vizualna umetnost ne pozna konvencionalnih omejitev, ampak je na nek način vsako umetniško delo je avtoportret svojega ustvarjalca.

Kustos projekta: Milan Marin

Razstavo organizirata:

Razstavo sofinancira:

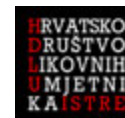

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Območna enota Kranj

Tomšičeva 7 • 4000 Kranj
T 04 / 28 07 311 • E tajnistvo.kr@zvkds.si

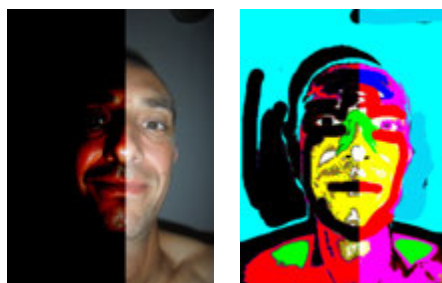
Ogled razstave možen po predhodnem dogovoru v Mali galeriji, Glavni Trg 4, Kranj, od torika do petka od 10h - 14h

AVTOPORTRET SELF PORTRAIT

Eugen Borkovsky: Krilati
mešana tehnika
190 x 100 x 100 cm

Andrej Zbašnik: Variacije (re)-(de) konstrukcije avtoportreta
digitalno manipulirana/redefinirana fotografija, detajl
4 x A4, 2022

- Marlen Ban
- Fanita Barčot-Nikolac
- Eugen Borkovsky
- Barbara Cetina
- Đurica Ciganović
- Marko Človek
- Slađanko Dragojević
- Iva Fonović
- Heda Gaertner
- Silvia Golja
- Branko Gulin
- Igor Gustini
- Silvana Konjevoda
- Jadranka Ostić
- Milan Marin
- Mirjana Matić
- Mladen Milotić
- Ivica Nikolac
- Tanja Pećanić
- Monika Petrović
- Aleksandra Rotar
- Mirta Savani Profeta
- Mark Šircel
- Gorana Težak
- Mirjana Tomašević Dančević
- Ivona Verbanac
- Andrej Zbašnik
- Breza Žižović

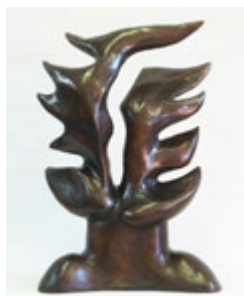
Gostovanje članov **HDLU Istre** v **LD Kranj-ZDLSU**
Galerija dr. Ceneta Avgušтина 15. 10. - 30. 11. 2022

Barbara Cetina: V zjenici očesa mešana tehnika, fi 58 cm, 2017

Breza Žižović: Me blues mešana tehnika, 20 x 20 cm

Branko Gulin, Avtoportret bron, 50 x 30 x 20 cm, 2011.

Fanita Barčot Nikolac: Meduzino prokletstvo

Sladanko Dragojević: Avtoportret s Cezarjem fotografija kaširana na platno, 80 x 70 cm, 2021

Ivica Nikolac: Dvojni portret fotomanipulacija, 30 x 40 cm (diptih), 2022

Mirjana Matić: Avtoportret akril na platnu, 40 x 30 cm, 2021

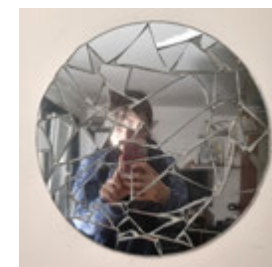
Đurica Ciganović: Avtoportret, linorez, 2010

Mirta Savani Profeta: Avtoportret mešana tehnika, 22 x 27 cm, 2022

Mladen Milotić: Avtoportret mešana tehnika 68 x 88 cm, 1981.

Mark Šircel: 'A True Self-portrait' fragmenti zrcala na platnu 50 x 50 cm, 2022

Monika Petrović: Ko sem bila majhna, keramika, fi 25 x 3 cm, 2019.

Mirjana Tomasević D.: Eko avtoportret tetraptih, (detajl)

Silvija Golja: Vizualne Variacije - No.4 mešana tehnika, 80 x 80 cm, 2020

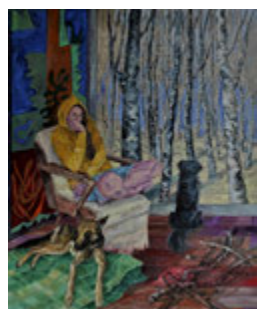
Jadranka Ostić: Ja digitalna risba 20 x 20 cm, 2020

Tanja Pečanić: T. P. grafit akril na platnu 49,5 x 60 cm, 2022

Ivona Verbanac: REFLEXIA I fotografija/kapafix, 70 x 100 cm, 2013

Gorana Težak: Alter ego olje na platnu, 90 x 75 cm, 2021.

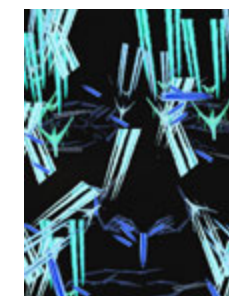
Marlen Ban: To the one that now hates me the most 4, mešana tehnika 6 x A4, (detajl), 2022

Silvana Konjevoda: Avtoportret (detajl), 30 x 21 cm, 2022

Igor Gustini: Paleolithic Sapiens Man 15 x 26 x 10 cm, kaširani papir, 2022

Aleksandra Rotar: Avtoportret računalniška grafička 42 x 31,5 cm, 2022